

Utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män

2016/2219(INI)

10.11.2016

YTTRANDE

från utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män

till utskottet för utrikesfrågor

över årsrapporten om mänskliga rättigheter och demokrati i världen och
Europeiska unionens politik på området 2015
(2016/2219(INI))

Föredragande av yttrande: Beatriz Becerra Basterrechea

FÖRSLAG

Utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män uppmanar utskottet för utrikesfrågor att som ansvarigt utskott infoga följande i sitt resolutionsförslag:

- med beaktande av protokoll nr 1 till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget), om de nationella parlamentens roll i Europeiska unionen, och protokoll nr 2 till fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget), om tillämpning av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna,
- med beaktande av sin resolution av den 8 mars 2016 om situationen för kvinnliga flyktingar och asylsökande i EU,
- med beaktande av det gemensamma arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar *Gender Equality and Women's Empowerment: Transforming the lives of Girls and Women through EU External Relations 2016–2020 (Jämställdhet och kvinnors egenmakt: omvandling av flickors och kvinnors liv genom EU:s yttre förbindelser 2016–2020)*,
- med beaktande av Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och våld i hemmet (Istanbulkonventionen),
- med beaktande av FN:s säkerhetsråds resolutioner nr 1325, nr 2242, nr 1820, nr 1888, nr 1889 och nr 1960 om kvinnor, fred och säkerhet,
- med beaktande av FN:s konvention från 1979 om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor,
- med beaktande av konventionen från 1951, och dess protokoll från 1967, angående flyktingars rättsliga ställning,
- med beaktande av FN:s konvention om barnets rättigheter,
- med beaktande av den FN-rapport från 2015 som utarbetats av Rashida Manjoo, FN:s särskilda rapportör om våldet mot kvinnor, dess orsaker och konsekvenser,
- med beaktande av resultatet av det 60:e mötet i FN:s kvinnokommission, som hölls i FN:s högkvarter i New York den 14–24 mars 2016,
- med beaktande av en rapport från Världshälsoorganisationen från 2013 om globala och regionala beräkningar av våld mot kvinnor, och av följande skäl:
 - A. Våld mot kvinnor och flickor är en av de mest utbredda kränkningarna av de mänskliga rättigheterna i världen. Det förekommer i alla delar av samhället, oavsett ålder, utbildning, inkomst, social ställning och ursprungs- eller bosättningsland, och utgör ett avgörande hinder mot jämställdhet. I vissa länder har en markant ökning av antalet sådana fall observerats.
 - B. I många delar av världen fortsätter kvinnor och flickor att utsättas för könsrelaterat våld, inbegripet våldtäkt, människohandel, tvångsäktenskap, hedersrelaterade brott, kvinnlig könsstympning, slaveri, grymma och omänskliga tortyrliknande straff och andra

kränkningar av deras grundläggande rätt till liv, frihet, rättvisa, värdighet, säkerhet och frihet och deras rätt till psykisk och fysisk integritet och självbestämmande i sexuella och reproduktiva frågor.

- C. Inte alla kvinnor och barn som har utsatts för våld i nära relationer eller sexualbrott har tillgång till lämpliga stödnätverk, mentalhälsotjänster eller rättssystem som är utrustade för att hantera dessa typer av överträdelser.
- D. Enligt Världshälsoorganisationen har ungefär 35 % av världens kvinnor utsatts för fysiskt och/eller sexuellt våld, och denna siffra omfattar inte de fall som inte rapporterats av kvinnor eller uppgifter som aldrig samlats in.
- E. I länder där dödsstraff tillämpas är de metoder som tillämpas på kvinnor besläktade med tortyr och inbegriper att offrets kropp förnedras.
- F. Respekten för de mänskliga rättigheterna, särskilt kvinnors och flickors rättigheter, hotas över hela världen, och de mänskliga rättigheternas universalitet ifrågasätts i allt högre grad och på ett allvarligt sätt av ett antal auktoritära regimer. Högerextrema rörelser och rörelser mot jämställdhet har gjort åtskilliga försök att begränsa kvinnors rätt till sina kroppar, hbt-rättigheter och de grundläggande rättigheterna för flyktingar och asylsökande.
- G. EU har åtagit sig att främja jämställdhet och säkerställa jämställdhetsintegrering i alla sina åtgärder.
- H. Jämställdhet är en förutsättning för att kvinnor och flickor ska kunna åtnjuta sina mänskliga rättigheter och är avgörande för genomförandet av jämställdhetsintegrering genom nationella strategiska program.
- I. EU:s jämställdhetsstrategi föreskriver redan att jämställdhetsintegrering ska ingå i EU:s handelspolitik.
- J. Vid väpnade konflikter är kvinnor och barn som är flyktingar, asylsökande och statslösa bland de mest utsatta grupperna i samhället, och tonårsflickor som tvingats på flykt i samband med humanitära kriser löper betydligt större risker än normalt.
- K. Under de senaste åren har vi i vissa europeiska länder bevittnat minskad tolerans gentemot migranter, flyktingar och asylsökande. Europeiska unionen bör föregå med gott exempel och säkerställa att det råder samstämdhet mellan EU:s inrikes- och utrikespolitik. Medlemsstaterna måste införliva den europeiska lagstiftningen med den nationella.
- L. Sexuell och reproduktiv hälsa och därmed sammanhängande rättigheter är förankrade i de grundläggande mänskliga rättigheterna och utgör väsentliga delar av människans värdighet. Dessa rättigheter är ännu inte garanterade i hela världen.
- M. Kvinnor världen över är särskilt påverkade av klimat-, miljö- och energipolitikens följder, vilket gör att kampen mot bristande jämställdhet och kampen mot klimatförändringar är beroende av varandra.

- N. Kvinnor och flickor som har en funktionsnedsättning eller tillhör kulturella, traditionella, språkliga eller religiösa minoriteter eller en minoritetsgrupp på grund av sin könsidentitet eller sexuella läggning löper en större risk att drabbas av våld, övergrepp eller vanvård och flerfaldig diskriminering på grund av sin funktionsnedsättning och sin minoritets- och könstillhörighet.
- O. Två tredjedelar av världens 960 miljoner analfabeter är kvinnor och flickor¹. Flickor missgynnas fortfarande och utestängs från utbildningssystemen i många länder. Flickor och kvinnor vägras tillträde till högkvalitativ utbildning och tvingas överge studierna om de gifter sig eller får barn.
- P. I ett uttalande från 2005 uppmanade FN:s säkerhetsråd FN:s medlemsstater att fortsätta genomföra säkerhetsrådets resolution nr 1325 genom att ta fram nationella handlingsplaner eller andra strategier på nationell nivå. Hittills har endast 60 av FN:s medlemsstater, varav 17 är medlemmar även i EU, tagit fram och börjat tillämpa sådana nationella handlingsplaner.
- Q. Tre femtedelar av den miljard människor som lever under fattigdomsgränsen är kvinnor.
- R. Ekonomisk egenmakt för kvinnor är ett sätt att öka och förbättra kvinnors möjligheter att utöva sina grundläggande rättigheter i verkligheten.
1. Europaparlamentet anser att kvinnor bör spela en större roll i de processer och de nationella och internationella institutioner som deltar i att förebygga konflikter och främja mänskliga rättigheter och demokratisk reform, och betonar betydelsen av att stödja kvinnors systematiska deltagande som en central del av fredsprocesser och återuppbyggnad efter konflikter. Parlamentet understryker att kvinnors deltagande i konfliktlösningssamtal är avgörande för att främja kvinnors rättigheter och deltagande, och att det är ett första steg i riktning mot kvinnors fullständiga integrering i framtida övergångsförfaranden. Kommissionen, den höga representanten och medlemsstaterna uppmanas att främja kvinnors roll inom alla de ramar för konfliktlösning och fredsbyggande åtgärder där EU är representerat.
 2. Europaparlamentet fördömer med kraft den fortsatta användningen av våldtäkt och andra former av sexuellt eller könsrelaterat våld mot kvinnor och flickor som krigsvapen. Parlamentet uppmanar alla de länder – och särskilt de EU-medlemsstater – som ännu inte tagit fram nationella handlingsplaner för genomförande av FN:s säkerhetsråds resolution nr 1325 att göra detta omedelbart, tillsammans med strategier för att direkt bekämpa våld mot kvinnor. Parlamentet efterlyser ett globalt åtagande för att säkerställa genomförandet av FN:s säkerhetsråds resolution nr 1325. Parlamentet betonar att GSFP-uppdragen och EU:s utbildningsuppdrag, tekniska uppdrag och stöduppdrag i tredjeländer måste bidra till att bekämpa sexuellt och könsrelaterat våld. Parlamentet understryker behovet av att använda fredliga medel för att lösa konflikter, inbegripet att kvinnor bör stå i centrum för förhandlingar och insatser.
 3. Europaparlamentet erkänner att flickor och kvinnor är särskilt missgynnade och i riskzonen, och att ett särskilt fokus krävs för att säkerställa flickors och kvinnors tillgång till utbildning och till sexuell och reproduktiv hälsa och därmed

¹ http://www.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/swp08_eng.pdf

sammanhängande rättigheter, så att de kan leva liv som är fria från alla typer av våld, att diskriminerande lagstiftning och praxis undanröjs och att flickor och unga kvinnor globalt ges egenmakt.

4. Europaparlamentet efterlyser ett globalt åtagande för att förebyggande säkerställa att kvinnor och flickor är skyddade från början av varje nödläge eller kris, genom att man på lämpligt sätt tar itu med riskerna för sexuellt och könsrelaterat våld, ökar medvetenheten, förbättrar kvinnors och flickors tillträde till rättsväsendet i konfliktsituationer och även efter konfliktens slut, ökar ansvarsskyldighet för och effektiv lagföring av personer som begår dessa våldsbrott, eftersom straffriheten – bland annat för de officiella väpnade styrkorna – fortfarande är ett av hindren för att man ska kunna bryta den onda cirkeln med sexuellt våld i vissa länder, samt att man tillhandahåller ett heltäckande utbud av tjänster för sexuell och reproduktiv hälsa, inklusive säker och laglig abort för dem som blivit utsatta för krigsvåldtäkter.
5. Europaparlamentet fördömer att man i de länder som tillämpar dödsstraff använder sådana metoder för att avrätta kvinnor som är att likställa med tortyr (till exempel stening till döds) och omfattar förnedring av offrets kropp (som vid offentliga hängningar) i syfte att dessa ska verka avskräckande på andra kvinnor. Parlamentet fördömer med kraft alla former av könsspecifik tortyr, i synnerhet stening och hedersmord.
6. Europaparlamentet understryker att våld mot kvinnor och könsrelaterat våld är ett brott mot de grundläggande rättigheterna och en extrem form av diskriminering, som är både upphov till och resultat av bristande jämställdhet, inom och utanför EU.
7. Europaparlamentet fördömer att kvinnor och flickor utgör 98 % av offren för människohandel för sexuell exploatering. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att göra mer för att bekämpa denna praxis, som strider mot kvinnors och barns grundläggande rättigheter.
8. Europaparlamentet betonar att religiösa, kulturella och traditionella skillnader aldrig kan rättfärdiga diskriminering eller någon form av våld, särskilt mot kvinnor och flickor, såsom kvinnlig könsstympning, sexuella övergrepp, kvinnomord, barn- och tvångsäktenskap, våld i nära relationer, hedersmord och hedersvåld eller andra former av tortyr och dödande som exempelvis stening.
9. Europaparlamentet bekräftar att kvinnlig könsstympning är en allvarlig kränkning av de mänskliga rättigheterna som bör ägnas särskild uppmärksamhet i EU:s dialog med tredjeländer där kvinnlig könsstympning är vanligt förekommande. Parlamentet påminner om att kvinnlig könsstympning får allvarliga och långvariga hälsokonsekvenser för kvinnor och således för utvecklingen.
10. Europaparlamentet noterar att åtgärder för att komma till rätta med könsrelaterat våld även måste hantera våld via nätet, inklusive trakasserier, mobbning och hot, samt omfatta arbete för att skapa en internetmiljö som är trygg för kvinnor och flickor.
11. Europaparlamentet står fast vid sitt långvariga motstånd mot dödsstraff under alla omständigheter och efterlyser ett omedelbart moratorium för avrättningar i de länder där dödsstraffet fortfarande tillämpas.

12. Europaparlamentet efterlyser analyser av regionspecifika uppgifter som rör könsrelaterat våld, i syfte att bättre anpassa de åtgärder som vidtas för att förbättra villkoren för kvinnor i särskilda regioner.
13. Europaparlamentet välkomnar kommissionens förslag av den 4 mars 2016 om EU:s anslutning till Istanbulkonventionen, som är det första rättsligt bindande internationella instrumentet för att förebygga och bekämpa våld mot kvinnor. Parlamentet anser att detta kommer att göra EU:s utrikes- och inrikespolitik effektivare och mera samstämd, samt öka EU:s ansvar för – och dess roll i – att bekämpa våld mot kvinnor och könsrelaterat våld på internationell nivå. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen och rådet att göra allt för att konventionen ska undertecknas och slutföras från EU:s sida. Samtidigt uppmanas de 14 medlemsstater som ännu inte har undertecknat och ratificerat Istanbulkonventionen att göra detta och se till att konventionen genomförs korrekt.
14. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att brådskande utarbeta en europeisk strategi för bekämpning av könsrelaterat våld, inklusive en rättsakt för att bekämpa och förebygga alla typer av våld mot kvinnor inom EU.
15. Europaparlamentet beklagar djupt avsaknaden av en förebyggande politik mot könsrelaterat våld, bristen på stöd till offer och den utbredda straffriheten för förövare i många länder. Europeiska utrikestjänsten uppmanas att utbyta god praxis med tredjeländer om lagstiftningsförfaranden och utbildningsprogram för polis, domstolspersonal och statstjänstemän. Parlamentet uppmanar eftertryckligen EU att stödja de organisationer i det civila samhället som arbetar för att försvara de mänskliga rättigheterna och främja jämställdhet i tredjeländer, och att nära samarbeta med internationella organisationer som är aktiva i jämställdhetsfrågor, för att skapa synergieffekter och främja kvinnors egenmakt.
16. Europaparlamentet inser att den globala genomsnittsåldern för att börja med prostitution är mellan 12 och 14 år och att prostitution och sexuellt utnyttjande i hög grad är en könsrelaterad fråga och utgör en form av könsrelaterat våld som strider mot människorättsprinciperna, där jämställdhet är en grundprincip. Parlamentet uppmanar det internationella samfundet att ta fram konkreta åtgärder för att minska efterfrågan på kvinnor, flickor, män och pojkar i prostitution, som en central strategi för att förhindra och minska människohandel.
17. Europaparlamentet efterlyser genomförande av lagstiftning och politik som riktar sig direkt mot förövarna för att minska efterfrågan på sexuellt utnyttjande, samtidigt som individer som utövar prostitution inte längre görs straffbara och får stödtjänster, bland annat socialt, juridiskt och psykologiskt stöd av hög kvalitet för dem som vill ta sig ur prostitutionen.
18. Europaparlamentet understryker att könsstereotyper är en av huvudorsakerna bakom kränkningar av kvinnors rättigheter och bristande jämställdhet mellan kvinnor och män, och betonar vikten av att bekämpa könsstereotyper som förstärker kvinnans underordnade ställning i samhället och utgör en av de främsta orsakerna till bristande jämställdhet, människorättskränkningar mot kvinnor och könsrelaterat våld. Parlamentet betonar vikten av att genomföra kampanjer för att öka medvetenheten på alla samhällsnivåer, att definiera strategier för att uppmuntra kvinnor och engagera män, att

öka engagemanget från medierna och att inkludera jämställdhetsfrågor i utbildningen och i all EU-politik och alla EU-initiativ, särskilt när det gäller yttre åtgärder, samarbete, utvecklingsbistånd och humanitär hjälp. Europeiska utrikestjänsten och kommissionen uppmanas att betona mäns och pojkars deltagande i informations- och upplysningskampanjer avseende kvinnors rättigheter, både som mottagare och som aktiva krafter för förändring. Parlamentet noterar att särskild uppmärksamhet måste riktas mot konstitutionella bestämmelser, lagbestämmelser och regleringsbestämmelser som diskriminerar kvinnor på grund av deras kön.

19. Europaparlamentet påminner om att barnäktenskap, äktenskap som inbegriper minderåriga och tvångsäktenskap, samt underlåtenheten att införa en lagstadgad lägsta giftermålsålder, utgör en kränkning av barnets rättigheter samt ett hinder för kvinnors egenmakt.
20. Europaparlamentet understryker att myndigheterna måste åta sig att driva utbildningskampanjer som riktar sig till män och yngre generationer i syfte att engagera män och pojkar som medhjälpare för att förhindra och gradvis utplåna alla typer av könsrelaterat våld samt främja kvinnors egenmakt.
21. Europaparlamentet understryker behovet av att öka kvinnors och flickors tillgång till utbildning på alla nivåer och undanröja alla hinder för lärande, särskilt i de fattigaste och mest marginaliserade befolkningsgrupperna, och att stöd ges till yrkesutbildning för kvinnor och utbildningsprogram om jämställdhet för yrkesverksamma inom utbildning i tredjeländer, eftersom utbildning av kvinnor och flickor har visat sig avsevärt förbättra deras framtidsutsikter. EU uppmanas eftertryckligen att inkludera denna prioritering i all sin verksamhet inom diplomati, handel och utvecklingssamarbete, och rekommenderar att jämställdhetsbudgetering övervägs och tillämpas inom alla program och åtgärder som erbjuder finansiering på området för utbildning för kvinnor och flickor. Parlamentet understryker behovet av fortsatt utbildning av barn, unga och kvinnor i flyktingläger och konfliktområden.
22. Europaparlamentet uppmanar med kraft samtliga medlemsstater att i snabbare takt genomföra sina skyldigheter och åtaganden i fråga om kvinnors rättigheter enligt FN-konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor, som är en del av handlingsplanen som antogs i Peking, samt att stödja organisationer i det civila samhället som arbetar för jämställdhet.
23. Europaparlamentet är oroat över surrogatmödraskapsindustrin som betraktar kvinnors kroppar som varor på den internationella reproduktionsmarknaden, och beklagar djupt att surrogatmödraskapsindustrin till stor del utnyttjar sårbara kvinnor, främst från södra halvklotet.
24. Europaparlamentet fördömer att fler än 500 000 kvinnor världen över dör i samband med förlossning varje år¹ och att kvinnors sexuella och reproduktiva rättigheter ofta kränks. Parlamentet betonar att bra och överkomlig hälso- och sjukvård, och universell respekt för och tillgång till utbildning och tjänster inom sexuell och reproduktiv hälsa, bidrar till mödravården och kapaciteten att undvika högriskförlossningar samt minska

¹ Källa: Unicef.

spädbarns- och barnadödligheten.

25. Europaparlamentet uppmanar med kraft EU och medlemsstaterna att erkänna kvinnors och flickors oförytterliga rätt till fysisk integritet och självständigt beslutsfattande, inte minst när det gäller rätten till tillgång till tjänster för frivillig familjeplanering, mödravård och säkra och lagliga aborter, som utgör viktiga sätt att rädda kvinnors liv, och rätten att slippa våld, däribland kvinnlig könsstympning, äktenskap som inbegriper minderåriga och tvångsäktenskap samt våldtäkt inom äktenskapet.
26. Europaparlamentet uppmanar EU och det internationella samfundet att aktivt arbeta med och i ökad omfattning finansiera det nya målet för hållbar utveckling avseende jämställdhet (mål nr 5 för hållbar utveckling), samtidigt som man håller fast vid betydelsen av tillgång till omfattande sexualutbildning och universell tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa och därmed sammanhängande rättigheter.
27. Europaparlamentet beklagar djupt att kvinnor världen över fortsätter stå inför enorma utmaningar med att hitta och behålla anständiga arbetstillfällen, vilket framgår av Internationella arbetsorganisationens rapport *Women at work 2016*.
28. Europaparlamentet beklagar att glastaket för kvinnor i näringslivet, lönegapet mellan könen och samhällets motarbetande av kvinnligt företagande fortfarande är globala fenomen. Parlamentet efterlyser initiativ för ytterligare stärkande av kvinnor, särskilt på områdena egenföretagande och små och medelstora företag.
29. Europaparlamentet beklagar att kvinnor alltför ofta diskrimineras till fördel för män när det gäller tillgång till finansiering som exempelvis banklån. Parlamentet understryker att kvinnors egenmakt inom entreprenörssektorn har visat sig vara central för att stimulera ekonomin och på lång sikt bekämpa fattigdom.
30. Europaparlamentet rekommenderar att man överväger att utveckla och anta ett bindande internationellt instrument på FN-nivå om könsrelaterat våld, inklusive ett eget härför avsett övervakningsorgan. Parlamentet rekommenderar att jämställdhetsbudgetering övervägs och tillämpas inom alla program och åtgärder som erbjuder finansiering på området för utbildning för kvinnor och flickor.
31. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och EU:s medlemsstater att genomföra jämställdhetsbudgetering i all relevant EU-finansiering.
32. Europaparlamentet understryker behovet av att se till att hälso- och sjukvårdspersonal, poliskår, åklagare, domare, diplomater och fredsbevarande styrkor, både inom EU och i tredjeländer, får korrekt utbildning för att hjälpa och stödja våldsoffer, i synnerhet kvinnor och barn, i konfliktsituationer och insatser ute på fältet.
33. Europaparlamentet beklagar djupt att äktenskap mellan en vuxen och ett barn är lagligt i vissa tredjeländer. I vissa fall kan brudens ålder vara lägre än nio år (barnbrudar).
34. Europaparlamentet påpekar att jämställdhet inte enbart handlar om kvinnor och män utan också måste inkludera alla hbti-personer.
35. Europaparlamentet uttrycker oro över att högerextrema rörelser och rörelser mot

jämställdhet har vunnit mark i ett antal länder de senaste åren. Dessa rörelser utmanar de framsteg som gjorts på områdena för kvinnors rättigheter, jämställdhet och migranternas rättigheter, och de har för avsikt att blockera lagstiftning och politik som skyddar hbtqi-personer mot hatbrott och diskriminering.

36. Europaparlamentet beklagar och fördömer att homosexualitet är straffbar i vissa tredjeländer och i vissa fall kan leda till dödsstraff. Parlamentet uppmanar EU och medlemsstaterna att i sin utrikespolitik kraftfullt främja och skydda hbtqi-personers samtliga mänskliga rättigheter.
37. Europaparlamentet framhåller att jämställdhetsfrågorna måste integreras i EU:s humanitära bistånd på ett mer kraftfullt sätt.
38. Europaparlamentet beklagar djupt bristen på jämställdhet inom politiken och underrepresentationen av kvinnor i politiska, sociala och ekonomiska beslutsprocesser, vilken undergräver mänskliga rättigheter och demokrati. Regeringarna bör sträva efter jämställdhet i processerna för att bygga upp och upprätthålla demokratin, samt bekämpa alla former av könsdiskriminering i samhället. Parlamentet betonar att valobservatörsuppdragens rapporter innehåller precisa riktlinjer för EU:s politiska dialog med tredjeländer, med syftet att förbättra kvinnors deltagande i valprocesser och länders demokratiska liv.
39. Europaparlamentet påminner om att EU:s handlingsplan för jämställdhet och kvinnors egenmakt i utvecklingssamarbetet är ett av EU:s grundläggande verktyg för att förbättra jämställdheten i tredjeländer. Parlamentet anser därför att en andra handlingsplan bör läggas fram i form av ett kommissionsmeddelande. Kommissionen uppmanas att beakta parlamentets resolution om förnyelsen av handlingsplanen.
40. Europaparlamentet uppmanar EU att se över sin internationella handelspolitik och anta ett förhållningssätt där mänskliga rättigheter, arbetstagares rättigheter, konsumenters rättigheter och miljö rättigheter sätts i första rummet och vägleder handel och investeringar både transnationellt och nationellt.
41. Europaparlamentet uppmanar med kraft EU att se till att jämställdhet och skyddet av de grundläggande mänskliga rättigheterna, särskilt kvinnors och flickors rättigheter, tas med i nationella människorättsstrategier, politiska dialoger och alla EU:s ekonomiska avtal och handelsavtal med tredjeländer som rättligt bindande klausuler. Parlamentet efterlyser att överensstämmelse med EU:s grundläggande värden ska vara ett kriterium för budgetstöd.
42. Europaparlamentet understryker att europeiska företag med global verksamhet spelar en nyckelroll för att främja jämställdhet genom att fungera som förebilder.
43. Europaparlamentet betonar betydelsen av att införa positiva åtgärder, exempelvis kvotssystem, för att främja kvinnors deltagande i de politiska organen, den demokratiska processen och det ekonomiska beslutsfattandet.
44. Europaparlamentet kräver att man använder kvantitativa och kvalitativa indikatorer med ett integrerat jämställdhetsperspektiv samt systematisk och punktlig insamling av könsuppdelade uppgifter som ett led i övervakningen och utvärderingen av den nya

handlingsplanen för jämställdhet.

45. Europaparlamentet beklagar djupt att vissa länder fortfarande begränsar kvinnors deltagande i val.
46. Europaparlamentet framhåller att det internationella samfundet har betecknat situationen för kvinnor med funktionsnedsättning som en prioriterad fråga. Parlamentet påminner om slutsatserna från kontoret för FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter, där det anges att strategier och program för att motverka våld mot kvinnor och flickor med funktionsnedsättning bör tas fram i nära samarbete med dessa personer, som ett erkännande av deras självständighet, och tillsammans med handikapporganisationer. Parlamentet framhåller behovet av regelbunden tillsyn över institutioner och lämplig fortbildning för omsorgsgivare. EU uppmanas att inkludera kampen mot diskriminering på grund av funktionsnedsättning i sin politik för yttre åtgärder, samarbete och utvecklingsstöd, bland annat i det europeiska instrumentet för demokrati och mänskliga rättigheter.
47. Europaparlamentet fördömer de människorättskränkningar, främst trakasserier och sexuellt våld, som kvinnor som lever under ockupation i Europa–Medelhavsområdet utsätts för och som ockupationsstyrkorna använder i syfte att skrämja hela deras samhälle i dess kamp för sin legitima rätt till självbestämmande. Parlamentet uppmärksammar den roll som kvinnor spelar inom fredsbevarande arbete och vid främjande av dialog och konfliktlösning, i syfte att bemöta kränkningar av kvinnors rättigheter i Europa–Medelhavsområdet och skydda dem från alla typer av våld, inbegripet utländska ockupationsstyrkors våld.
48. Europaparlamentet uppmanar de medlemsstater där migrationskrisen har lett till betydande försämringar av skyddet av kvinnors rättigheter att övervaka flyktingförläggningarna och dessas närmiljö i syfte att förhindra våldsdåd, bland annat sexuellt våld, och att ställa förövarna inför rätta.
49. Europaparlamentet understryker att migranter, flyktingar och asylsökande befinner sig i en utsatt situation, särskilt kvinnor, ungdomar och marginaliserade grupper, och att det brådskande krävs säkra och lagliga inreserutter för migration, samtidigt som man säkerställer tillträde till familjeåterförening, kostnadsfri offentlig utbildning, hälso- och sjukvårdstjänster särskilt inom sexuell och reproduktiv hälsa, sysselsättning, bostäder och psykologiskt stöd, samt tillåter besök av humanitära skäl. Medlemsstaterna uppmanas att se till att invandrar- och flyktingkvinnors rättigheter, såsom tillgång till viseringar, laglig uppehållsrätt och sociala rättigheter, beviljas individuellt och inte beroende på kvinnornas civilstånd eller äktenskapsförhållande.
50. Europaparlamentet betonar att massförflyttningen av migranter och asylsökande på ett oproportionerligt sätt utsätter kvinnor och flickor för könsrelaterat våld och könsrelaterad diskriminering i transit- och destinationsländerna. Vissa kvinnor och flickor utsätts som flyktingar och migranter för sexuellt våld av migrantsmugglare och blir även offer för människohandel. Parlamentet uppmanar EU:s byråer och medlemsstaternas brottsbekämpande myndigheter att på lämpligt sätt utbilda sin personal när det gäller att beakta de särskilda behoven och den särskilda utsattheten hos kvinnor och flickor som är flyktingar.

51. Europaparlamentet beklagar djupt att romer, och särskilt romska kvinnor, fortsätter att utsättas för omfattande diskriminering och antiziganism, vilket ger bränsle åt en cykel av missgynnande, utestängande, segregering och marginalisering. EU och medlemsstaterna uppmanas att till fullo respektera romernas mänskliga rättigheter genom att säkerställa rätten till utbildning, hälso- och sjukvård, sysselsättning, bostad och socialt skydd.
52. Europaparlamentet uppmanar till investeringar som riktas till kvinnor och ungdomar, som ett effektivt sätt att bekämpa fattigdom, i synnerhet kvinnors fattigdom.
53. Europaparlamentet understryker vikten av att fortsätta bekämpa lönegapet mellan könen och påskynda processen för att uppnå de procentsatser som kommissionen fastställt som mål för kvinnor på toppositioner.
54. Europaparlamentet motsätter sig alla former av lagar, bestämmelser och påtryckningar från regeringar som otillbörligt begränsar yttrandefriheten, särskilt för kvinnor och andra könsgrupper.
55. Europaparlamentet beklagar djupt att kvinnor är underrepresenterade i beslutsfattandet om ekonomiska, politiska och sociala frågor. Parlamentet anser att kvinnor ska vara representerade i beslutsfattandet om politiska, ekonomiska och sociala frågor och att detta är en fråga om grundläggande rättigheter och demokrati. Parlamentet rekommenderar att det införs system för likställdhet och könskvotering, som ett temporärt lagligt instrument för att främja kvinnors deltagande i de politiska organen och den demokratiska processen, särskilt som kandidater, och att man antar lagstiftning som gör det möjligt för stora offentliga och privata företag att uppnå samma mål.
56. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna, kommissionen och Europeiska utrikestjänsten att fokusera på kvinnors ekonomiska och politiska frigörelse i utvecklingsländer genom att främja deras medverkan i företag och i genomförandet av lokala och regionala utvecklingsprojekt.
57. Europaparlamentet uppmanar kvinnor att aktivt delta i fackliga och andra organisationer, eftersom detta i hög grad kommer att bidra till att införa jämställdhetsaspekter i arbetsförhållandena.
58. Europaparlamentet efterlyser en förstärkning av de äldres, särskilt äldre kvinnors, rättigheter genom att alla former av diskriminering bekämpas, så att de äldre kan leva ett värdigt och tryggt liv som samhällsmedborgare med lika rättigheter.

RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET

Antagande	8.11.2016
Slutomröstning: resultat	+: 26 -: 5 0: 1
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Daniela Aiuto, Maria Arena, Beatriz Becerra Basterrechea, Malin Björk, Vilija Blinkevičiūtė, Anna Maria Corazza Bildt, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Florent Marcellesi, Krisztina Morvai, Maria Noichl, Marijana Petir, Pina Picierno, João Pimenta Lopes, Liliana Rodrigues, Ernest Urtegasun, Ángela Vallina, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Jadwiga Wiśniewska, Anna Záborská, Jana Žitňanská
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Izaskun Bilbao Barandica, Linnéa Engström, Rosa Estaràs Ferragut, Mariya Gabriel, Constance Le Grip, Marc Tarabella, Julie Ward
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 200.2)	John Stuart Agnew, Doru-Claudian Frunzuliță